

چگونه دعا کنیم؟

نویسنده:

اسکندر جدید

Call of Hope • Stuttgart • Germany

چگونه دعا کنیم؟

نویسنده: اسکندر جدید

کلیه حقوق این اثر محفوظ است

All rights reserved

Order Number SPB 4665 P

German Title: Wie beten wir?

English Title: How Do We Pray?

Call of Hope • P.O.Box 10 08 27 • 70007 Stuttgart • Germany

فهرست مطالب

- چگونه دعا کنیم؟ ۴
- ۱ - دعا چیست؟ ۵
- ۲ - چگونه باید دعا کرد؟ ۷
- ۳ - روش دعا کردن چگونه است؟ ۱۳
- ۴ - دعا چگونه باید ادا شود؟ ۱۵
- ۵ - در چه مکانی باید دعا کرد؟ ۱۸
- ۶ - دعا در چه شرایطی مستجاب می‌شود؟ ۲۱
- ۷ - رمز دعای پیروزمندان در چیست؟ ۲۴
- ۸ - هدایت ما در دعا بعهده کیست؟ ۲۸
- ۹ - در نام چه کسی باید دعا کرد؟ ۲۹
- ۱۰ - شفیع ما کیست؟ ۳۱
- ۱۱ - دعای مقبول چه شرایطی دارد؟ ۳۳
- ۱۲ - در روز چند بار باید دعا کرد؟ ۳۶
- آزمون ۳۹

چگونه دعا کنیم؟

سؤال:

- دعا چیست؟
- روزانه چند بار و در چه ساعاتی باید دعا کرد؟

۱- دعا چیست؟

یکی از متفکرین بزرگ دنیا گفته است: «دعا برترین و عمیق ترین عکس العمل طبیعی روح انسان می باشد که بر طبق اراده خداوند در آدمی قرار گرفته و از بین نمی رود». دعا کردن بطور گسترده در میان تمامی جوامع بشری از هر طبقه، زبان و مذهب وجود داشته و همین موضوع تمایل باطنی و ذاتی بشر را به دعا ثابت می کند. دعا به شکلهای مختلف و الگوهای متفاوت و در عین حال بر حسب موضوعات گوناگون در تمامی دوران و در همه نقاط جهان حتی در اقوام بدوی، انجام می شود.

برخی اشخاص هر چند ممکن است بعزت نگرفتن جواب و یا نتیجه‌ای، از دعاهایشان نا امید و دلسرد شوند، اما هرگز دعا کردن را ترک نمی کنند زیرا در عمق وجودشان میل باطنی به دعا کردن را احساس می نمایند.

بر اساس همین نکته، ساموئل جانسون در جواب این سؤال که چه عاملی باعث تداوم دعا میشود، میگوید: «دعا احتیاجی به عوامل خارجی ندارد، چون از درون می جوشد. دعا نیز همانند نفس کشیدن، خوردن و نوشیدن، جزیی از وظایف ذاتی و طبیعی

بشر است که آن را بعنوان عملی حیاتی در زندگی خود انجام می‌دهد».

با مطالعه تاریخ بر ما روشن می‌گردد که حتی یونان نیز بعنوان مهد تمدن و فلسفه، مملو از روح دعا بوده است. گزنُفون Xenophon فیلسوف، در ایّام سفر روز خود را با دعا شروع میکرد. پریکلس Pericles عادت داشت که تمام سخنرانیهای خود را با دعا آغاز نماید. هومر شاعر معروف، دعا را در ابتدای اشعار جاودانه خود قرار داده است. افلاطون می‌گفت: «هر انسان عاقل باید قبل از شروع هر کاری در زندگی‌اش از خدا کمک بطلبد».

در جهان امروز نیز، هر چه انسان متمدن‌تر شده و یا از نظر علمی پیشرفت نماید، با این حال هیچوقت خود را بی‌نیاز از دعا نخواهد دید، بلکه بر عکس روز به روز بیشتر در می‌یابد که دعا چقدر لازم و مفید است که این خود دلیلی است بر تأیید این نکته که دعا کردن عملی اکتسابی و یا تقلیدی نیست، بلکه جزئی از غرائز درونی بشر می‌باشد.

۲ - چگونه باید دعا کرد؟

در انجیل لوقا ۱:۱۱ می‌خوانیم که، روزی عیسی مسیح در محلی تنها به دعا مشغول بود. وقتی از دعا فراغت یافت یکی از شاگردانش به او گفت: «خداوندا، دعا کردن را به ما یاد بده». شاید شاگردان این را درک کرده بودند که میان زندگی شگفت‌انگیز استادشان و دعای او، رابطه‌ای وجود دارد. به‌همین دلیل نزد مسیح آمده و از او درخواست کردند تا دعا کردن را به ایشان بیاموزد. این بهترین کاری بود که می‌توانستند بکنند و برای گرفتن جواب پیش استاد خود بروند. عیسی معلمی با تجربه و موفق بود. زیرا هر معلم موفق، از تجربیات شخصی خود تعلیم می‌دهد. او آنها را در رسیدن به مقصودشان نصیحت نکرد، بلکه روش خود را بطور عملی به آنها آموخت.

با این روش عملی، شاگردان مسیح الگوی زنده‌ای برای دعای خویش آموختند که شامل جملاتی کوتاه و مناسب بود تا بتوانند پیش تخت فیض خداوند ابراز نمایند.

این الگو شامل کلماتی ساده اما بسیار عمیق و پرمعنا است که «دعای ربانی» نامیده میشود، چون توسط خود خداوند تعلیم داده شده و شامل قسمتهای ذیل است:

الف - مقدمه

«ای پدر آسمانی ما». همین عبارت، ما را در موقعیتی خارق العاده قرار می‌دهد؛ یعنی داشتن ارتباط با خدای پدر. این همان رابطه‌ای است که عیسی خداوند برای ایجاد آن بین خدا و انسان، به جهان آمد. در همین جمله رازِ نجات و رستگاری نهفته است. یعنی اینکه مسیح ما را از لعنت گناه رهائی بخشیده و ما فرزندان خدا محسوب می‌شویم. سرّ حیات نو را در همین جمله می‌یابیم. همان حیاتی که روح القدس بوسیله تولّد تازه به ما عطا می‌کند. در همین جمله کوتاه، رازِ ایمان هم دیده می‌شود.

از این مقدمه در می‌یابیم که دعا یک رابطه شخصی پر از محبت بین خدا و شخص دعا کننده است. اساس قوت و پیشرفت در دعا، شناخت خدا بعنوان پدر است که توسط روح القدس مکشوف می‌شود، پس باید در عبارت «ای پدر آسمانی ما» عمیقاً و بطور مداوم تفکر نمائیم تا روح خدا این کلمات را بصورت حقیقتی روحانی بر ما آشکار نموده و قلبمان را پر سازد. سپس از این طریق در قُدس الاقداس با خدا گفتگو می‌نماییم.

ب - سه درخواست در ارتباط با خدا

« نام تو مقدس باد. پادشاهی تو بیاید. اراده تو همانطور که در

آسمان اجرا می‌شود در زمین نیز اجرا شود».

هدف از درخواست اول این است که هر شخصی نام خدای پدر را در قلب و فکر خود و با زبان خویش محترم بدارد. درخواست دوم نتیجه طبیعی تقاضای اول است. هنگامیکه نام خدا در قلوب و افکار و بوسیله زبانها محترم نگاه داشته شود، قدرت و سلطنت او در همه جا برقرار خواهد شد. درخواست سوم نشان دهنده تسلیم کامل انسان به خدا است. اراده خدا در در آسمان انجام می‌شود و مسیح به ما تعلیم می‌دهد که ما نیز با روح پرستش و اطاعت کامل دعا کنیم تا اراده خدا بر زمین نیز همچون آسمان کرده شود. اراده خدا، جلال و شکوه آسمانی است که انجام آن بوجود آورنده خوشی سماوی می‌باشد. وقتی اراده خدا کرده می‌شود، پادشاهی او نیز بر قلبها حکومت خواهد کرد.

ج - سه درخواست در ارتباط با انسان

درخواست اول مربوط به نیازهای جسمانی است: «نان روزانه ما را امروز به ما بده». مقصود این است که هر آنچه برای بدن و زندگی شخص ضروری است، به او داده شود تا بتواند وظایف روحانی خود را نیز به نحو احسن انجام دهد.

درخواست دوم در مورد بخشش گناهان است: «خطایای ما را

ببخش». همانطور که نان اولین احتیاج بدن است، بخشیده شدن گناهان و آمرزش نیز نخستین نیاز روح می‌باشد. واقعیت این است که هر چند ما بعنوان فرزندان خدا محسوب می‌شویم اما در عین حال گناهکاریم و تنها از طریق خون مسیح آمرزیده شده و این امتیاز را بدست می‌آوریم که به حضور خدا بیائیم.

درخواست سوم در رابطه با گناه و گمراهی بوجود آمده از آن است که ما را دچار وسوسه می‌سازد: «ما را از وسوسه‌ها دور نگه دار و از شریر رهائی ده». این تقاضا مسئولیت و وظیفه را بر دوش دعا کننده می‌گذارد. چون شخصی که این دعا را بر زبان می‌آورد باید از وسوسه گریزان باشد.

د - خاتمه

«زیرا پادشاهی و قدرت و جلال تا ابدالابد از آن تو است. آمین».

این جمله دلیلی بر تمامی قسمت‌های دعا می‌باشد و نیز علت ادای آن نزد خداوند است. زیرا پادشاهی از آن خداست که بر تمامی جهان قدرت و حاکمیت مطلق دارد. او قادر است که به تقاضاهای ما پاسخ بدهد. جلال از آن اوست و تمامی درخواست‌های ما نیز برای جلال نام او می‌باشد.

مسیح پس از بیان این نمونه دعا، همه را تشویق میکند تا تقاضاهای خود را نزد خدا بیاورند. او فرمود: «بخواید، به شما داده خواهد شد. بجوئید پیدا خواهید کرد. بکوید، در به رویتان باز خواهد شد» (متی ۷:۷). سپس با مطمئن کردن آنها با این عبارت که هر که بخواد بدست می‌آورد و هر که بجوید پیدا می‌کند، به تشویق و ترغیب آنها به دعا ادامه داد. مسیح می‌خواست این حقیقت در ذهن ما نقش بندد که قانونی غیر قابل تغییر برای دعا وجود دارد و آن این است که «هر که بخواد بدست می‌آورد».

اگر کسی بطلبد و بدست نیآورد، حتماً موانعی راه دعایش را سد کرده‌اند. یکی از این موانع شاید این بوده که شخص اطمینان نداشته خدا به آنانی که او را می‌خوانند نزدیک می‌باشد. یا ممکن است در فکر خود شک داشته باشد چنین شخصی نمی‌تواند از خداوند چیزی بیابد و یا شاید این مانع، گناهی بوده که شخص دعا کننده آن را به خدا اعتراف نکرده است. زیرا گناه، روی خدا را از انسان می‌پوشاند. همانطور که مزمو نویس می‌گوید: «اگر گناه را در دل خود نگه می‌داشتم، خداوند دعایم را نمی‌شنید» (مزمو ۶۶: ۱۸).

یکی دیگر از دلایل مستجاب نشدن دعا، انگیزه های غلط شخص دعا کننده است. یعقوب رسول نیز در رساله‌اش می‌گوید:

«اگر از خدا هم بخواهید دیگر حاجت شما برآورده نمی‌شود چون با نیت بد و بمنظور ارضای هوسهای خود آن را می‌طلبید» (یعقوب ۴: ۳). تا زمانیکه دعا از روی وظیفه شرعی ادا شود مورد قبول خداوند واقع نخواهد شد، چون از روی عشق و علاقه قلبی نمی‌باشد.

۳- روش دعا کردن چگونه است؟

عیسی مسیح در گفتگوی خود با زن سامری فرمود که پدر آسمانی پرستندگانی را می‌طلبد که او را با روح و راستی عبادت نمایند. او گفت: «اما زمانی می‌آید و این زمان هم اکنون شروع شده است که پرستندگان حقیقی، پدر را با روح و راستی عبادت خواهند کرد، زیرا پدر طالب اینگونه پرستندگان می‌باشد. خدا روح است و هر که او را می‌پرستد باید با روح و راستی عبادت نماید» (یوحنا ۴ : ۲۳ و ۲۴). مقصود مسیح این است که باید هماهنگی و توافق کاملی میان خدا و پرستنده او موجود باشد. همانطور که چشم برای دریافت نور آفریده شده است و گوش برای دریافت صدا، هر کسی که می‌خواهد از پرستش روحانی خود لذت ببرد، باید از نظر درونی خود را آماده دریافت روح القدس بگرداند. در آن هنگام روح القدس برای او شفاعت خواهد کرد و پرستش او با روح و راستی خواهد شد.

گویا مسیح می‌خواست به ما تعلیم دهد که پرستش و عبادت پرستندگان عهد جدید کاملاً با شیوه پرستش یهودیان یا سامریان در عهد عتیق متفاوت است. در نظر یهودیان، پرستش بر مبنای

سخنان شریعت استوار بود. پرستش سامریان نیز تحت تأثیر خرافات و موهومات گوناگونی بود. اما پرستش مسیحیان در روح است و با پرستش یهودیان و افکار سامریان مغایرت کامل دارد.

در حقیقت روش عبادتی که مسیح پیشنهاد کرد، منطقی و خالی از آداب و رسوم و تشریفات مذهبی بود که در پرستش عهد عتیق وجود داشت. عبارت دیگر مسیحیان حقیقی، خدا را نه مطابق رسوم شریعتِ موسی، بلکه بر طبق اصول روحانی می‌پرستند. اصولی که اهمیت کمتری به اعمال بدنی میدهند و در مقابل، مملو از قدرت الهی می‌باشند.

یقیناً هیچ چیز ما را بیشتر از این آیه تشویق به عبادت نمی‌کند، «زیرا پدر طالب اینگونه پرستندگان می‌باشد». چون اگر روح مشتاق است که به حضور خدا و منشاء واقعی خود برود، خدا نیز در پرستش، طالب دیدار و متحد شدن با همان روحی است که آفریده.

۴ - دعا چگونه باید ادا شود؟

عیسی بعد از دادن الگو و نمونه زنده‌ای از دعا به شاگردانش، درس دیگری نیز به آنان آموخت؛ اینکه دعا باید با تشنگی حقیقی و اشتیاق کامل نسبت به خدا انجام شود. او این مطلب را با بیان مثلی بنام «دوست سمج» به آنها نشان داد. مسیح فرمود: «فرض کنید که یکی از شما دوستی داشته باشد و نیمه شب پیش آن دوست برود و بگوید: ای دوست، سه قرص نان به من قرض بده. یکی از دوستانم که در سفر بود به خانه من وارد شده است و چیزی ندارم پیش او بگذارم. و او از داخل جواب بدهد: «مزاحم من نشو! حالا در قفل شده است و من و بچه‌هایم به رختخواب رفته ایم و نمی‌توانم برخیزم تا چیزی به تو بدهم.» بدانید که حتی اگر از روی دوستی برنخیزد و چیزی به او ندهد، اما سرانجام سماجت او، وی را وادار خواهد کرد که برخیزد و هرچه را دوستش احتیاج دارد، به او بدهد» (لوقا ۱۱: ۵ - ۸).

عیسی برای شاگردان مثلی دیگر آورد تا نشان دهد که باید همیشه دعا کنند و هرگز دلسرد نشوند. او فرمود: «در شهری قاضی‌ای بود که نه ترس از خدا داشت و نه توجهی به خلق. در همان شهر بیوه‌زنی زندگی می‌کرد که نزد او می‌آمد و از دست

دشمن خود شکایت می‌کرد. قاضی تا مدّت زیادی به شکایت او توجهی نکرد اما سرانجام پیش خود گفت: «درست است که من ترسی از خدا و توجهی به خلق خدا ندارم، اما این بیوه‌زن مایه دردسر من شده است و برای اینکه با اصرار و پافشاری خود مرا به ستوه نیاورد به داد او خواهم رسید.» عیسی خداوند فرمود: «آنچه را قاضی بی‌انصاف گفت شنیدید. آیا خدا به دادخواهی برگزیدگان خود که شب و روز به درگاهش تضرع می‌کنند توجه نخواهد کرد و آیا برای کمک به آنها شتاب نخواهد نمود؟ بدانید که بزودی و به نفع آنان دادرسی خواهد کرد.» (لوقا ۱۸: ۱ - ۸).

این دو مثل به ما می‌آموزند که دعای مشتاقانه و با اصرار، اختلاف زیادی با دعای صرفاً تکراری دارد. اشعیای نبی می‌فرماید: «ای متذکرانِ خداوند خاموش مباشید و او را آرامی ندهید . . .» (اشعیاء ۶۲: ۶ و ۷).

عیسی در هر دو مثل بقدری بر اهمیت اشتیاق و پافشاری در دعا تأکید می‌کند تا این کلام او در ذهن ما نقش ببندد: «هر که بخواهد، بدست می‌آورد و هر که بجوید، پیدا می‌کند و هر که بکوبد، در برویش باز می‌شود.» (متی ۷: ۸).

مثل «دوست سمج» نکات بسیاری در مورد ایمانی که

با محبت عمل میکند به ما می‌آموزد. آن شخص حاضر شد تا نیمه شب برای یکی از دوستان خود دنبال نان بگردد. شفاعت و درخواست برای دیگران عملی بسیار قابل تحسین است، چون نیروی ایمان ما را تقویت داده و بسوی عبادتی عملی و مؤثر سوق میدهد. دعای شفاعت برای دیگران از بهترین دعاها است، چون در این دعا از مسیح زنده می‌طلبیم که بعنوان شفیع در پیشگاه تخت فیض خدا عمل کند.

در مثل «بیوه زن سمج» مسیح به ما تعلیم می‌دهد که مداومت و پشتکار در دعا یکی از آن اصولی است که خدا از ما انتظار دارد و هیچگاه از این اصل خود صرف نظر نخواهد نمود. اگر آن بیوه زن توانست که با اصرار و سماجت خود بر بی‌میلی قاضی غلبه کند، پس چقدر بیشتر، دعای برگزیدگانِ خدا مورد قبول پدر آسمانی و مهربان قرار خواهد گرفت.

همچنین می‌آموزیم که ممکن است پاسخ دعاها را با تأخیر داده شود، اما هرگز بی‌جواب نخواهند ماند بلکه خدا با حکمت الهی‌اش در وقت معینی به دعای ما پاسخ خواهد داد. تأخیر در جواب دعا شاید بدین منظور باشد که روحیهٔ انتظار و امید در ما تقویت شود و این همان چیزی است که خدا طالب آن است.

۵ - در چه مکانی باید دعا کرد؟

با مطالعه انجیل در می‌یابیم که آمدن مسیح، ما را از آن دسته قوانین و رسوم که عبادت و پرستش را محدود به زمان و مکان می‌کرد، آزاد کرده است. مسیح به زن سامری فرمود: «ای زن، باور کن زمانی خواهد آمد که پدر را نه بر روی این کوه پرستش خواهید کرد و نه در اورشلیم» (یوحنا ۴ : ۲۱). او در جواب این زن که پرسیده بود کجا باید دعا نمود، فرمود که جای دعا نه بر کوه نابلس است و نه بر کوه اورشلیم. مقصود مسیح این بود که به او بفهماند، خدا در همه جا هست و ما نیز می‌توانیم او را در هر جا که هستیم پرستیم.

مسیح بر اهمیت دعای انفرادی نیز تأکید نمود. او فرمود: «هر گاه تو دعا می‌کنی به اندرون خانه خود برو، در را ببند و در خلوت در حضور پدر نادیده خود دعا کن و پدری که هیچ چیز از نظر او پنهان نیست اجر تو را خواهد داد» (متی ۶ : ۶).

هدف از دعا کردن بصورت انفرادی این است که شخص دعا کننده در جایی ساکت و آرام به تنهایی با پدر آسمانی خود به راز و نیاز پردازد. وقتی در مورد موضوع دعا در موعظه مسیح بر

سر کوه تفکر می‌کنیم، متوجه می‌شویم که عیسی خداوند تصویر مکان انفرادی را در نظر ما بصورت جایی مملو از نور خدای پدر مجسم می‌سازد. مسیح قبل از تعلیم دادنِ دعای ربانی، سه بار نام «پدر» را تکرار می‌کند. «در حضور پدر نادیده خود دعا کن»، «پدری که هیچ چیز از نظر او پنهان نیست، اجر تو را خواهد داد» و «پدر شما احتیاجات شما را پیش از آنکه از او بخواهید می‌داند».

مکان خلوت جایی است ساکت و آرام که در آن هر ایماندار به حضور پدر آسمانی اش رفته و از مصاحبت با او لذت ببرد. نوری که بر این مکان می‌تابد نور حیات بخش است و فضای الهام بخشی که آن را پر کرده است، نفس لطیف روح القدس می‌باشد که قلبهای ما را با عشق الهی پر می‌سازد. عیسی خداوند تعلیم داد: «به اندرون خانه خود برو، در را ببند و در خلوت دعا کن». او ما را تشویق می‌کند که در خلوت و تنهایی دعا کنیم و مانند ریا کاران نباشیم که دوست دارند در کنیسه‌ها و گوشه‌های خیابانها بایستند و دعا بخوانند تا مردم آنان را ببینند (متی ۶ : ۵). آنها تعریف و تمجید مردم را بیشتر از تأیید خدا دوست دارند، اما مسیح فرمود: «در را ببند». در را ببند تا ارتباط تو با دنیای خارج قطع شده و تنها با پدر خود خلوت نمایی. پدری که با شوق در انتظار آمدن تو است.

فیلسوفی گفته است: «هنگامیکه درها بسته هستند و شما در اتاق خود تنها هستید، به خود نگوئید که من تنها هستم، بلکه بیاد داشته باشید که خدا نیز آنجا هست».

این تعلیم خداوند که فرمود: «به اندرون خانه خود برو و در را ببند» به این معنا نیست که تنها در پشت درهای بسته می‌توان با خدا خلوت نمود. بلکه هر دعا کننده‌ای باید در جستجوی محلی آرام و خلوت باشد تا در آنجا عبادت کند. این محل برای یعقوب در صحرا بود و برای نتانیل در زیر درخت انجیر. اما برای پطرس پشت بام خانه بود. عیسی مسیح نیز غالباً بر روی کوه دعا می‌کرد. عیسی در ادامه تعلیم دعا گفت: «در حضور پدر نا دیده خود دعا کن». مسیح می‌خواست ما بدانیم که خدا را نمی‌توان با چشمان جسمانی دید بلکه با چشم ایمان. هر گاه ما در پرستش خدا خود را از دنیا جدا نمائیم، نور الهی بر قلوب ما تابیده و روح مسیح ما را به حضور خدا می‌آورد.

هدف از بستن درها و جدایی از دنیای اطرافمان این است که جایی مقدس و آرام بیابیم تا در آنجا دربارهٔ کمالات خدا و محبت پدرانه او عمیقاً بیندیشیم.

۶ - دعا در چه شرایطی مستجاب می شود؟

عیسی خداوند فرمود: «اگر در من بمانید و سخنان من در شما بماند هر چه می خواهید بطلبید که حاجت شما بر آورده می شود» (یوحنا ۱۵ : ۷). یوحنا رسول می گوید: «ای عزیزان، اگر وجدانمان، ما را محکوم نمی سازد، ما می توانیم با اطمینان به حضور خدا بیاییم و او تمام خواهش های ما را بر آورد می کند زیرا ما بر طبق احکام او عمل می کنیم و آنچه را که پسند اوست بجا می آوریم. و فرمان او این است که ما باید به نام پسر او عیسی مسیح ایمان آوریم و یکدیگر را دوست بداریم چنانکه مسیح هم همین دستور را به ما داده است» (اول یوحنا ۳ : ۲۱ - ۲۳).

در دنیا نفوذ و قدرت هر شفیع و میانجی، ارتباط مستقیمی با شخصیت خود او و نیز رابطه اش با طرف مقابل دارد. مسیح بین ما و خدا، وساطت و شفاعت می کند؛ و برای اینکه دعاهای ما مستجاب شده و مسیح نیز وساطت ما را بکند باید شرط لازم را انجام دهیم، یعنی در او بمانیم و سخنان او در ما بماند».

عیسی خداوند مفهوم «ماندن» را بوسیله مثل تاک روشن می سازد. «من تاک حقیقی هستم و پدر من باغبان است. هر

شاخه‌ای را که در من ثمر نیاورد می‌برد و هر شاخه‌ای که ثمر بیاورد آن را پاک می‌سازد تا میوه بیشتری به بار آورد. شما با تعالیمی که به شما گفتم پاک شده‌اید. در من بمانید و من در شما. همانطور که هیچ شاخه‌ای نمی‌تواند بخودی خود میوه دهد مگر آنکه در تاک بماند، شما نیز نمی‌توانید ثمر بیاورید مگر آنکه در من بمانید. من تاک هستم و شما شاخه‌های آن هستید. هر که در من بماند و من در او، میوه بسیار می‌آورد چون شما نمی‌توانید جدا از من کاری انجام دهید» (یوحنا ۱۵: ۱-۵).

ایمانداران حقیقی شاخه‌هایی هستند از آن تاک یعنی مسیح، و دعای آنها مستجاب خواهد شد. در واقع هر ایمانداری باید در مسیح بماند، احکام او را حفظ کرده و در قلب و زندگی خود کاملاً مطیع او باشد. سپس او می‌تواند در راستی دعا نموده و خداوند درخواست او را برآورده خواهد کرد.

عده‌ای تعجب می‌کنند که چرا از این زندگی پر برکت یعنی حیات، بوسیله ماندن در تاک محروم مانده‌اند. آنها باید به این سخنان مهم مسیح در مثل تاک دقت کنند که فرمود: «من تاک حقیقی هستم و پدر من باغبان است... شما شاخه‌ها هستید». بنابراین پسر با تمامی جلال و شکوه در پُری الهی‌اش، تاک حقیقی است و پدر همانند یک باغبان شاخه‌ها را مواظبت کرده، رشد و

نمو آنها را می‌نگرد. اگر غفلت ما مانع رشد روحانی‌مان شود و آن را به تعویق اندازد، بی‌ثمر خواهیم بود و باغبان قطعاً قیچی خود را برای بریدن پاک نمودن شاخه‌های بی‌ثمر، بکار خواهد برد.

در کتاب مقدس نمونه‌های بسیاری از قبیل ابراهیم، موسی و ایلیا وجود دارند که قدرت دعای آنها از زندگی پرثمرشان ریشه گرفته است. هنگامیکه در زندگی آنها دقت می‌کنیم در می‌یابیم که پیش از اینکه این امتیازات و برکات را بدست آورند، با شادی از احکام خداوند اطاعت کرده، خود را از این جهان که قلمرو شیطان است جدا کرده‌اند.

پس دوست من، اگر مایل هستید که برکت مردِ دعا بودن را بیابید، خود را تسلیم باغبان نمائید تا با قیچی باغبانی خود، شما را هرس کند. از هیچ چیز نترسید زیرا این وسیله هرس‌کننده، کلام خداست. همانطور که مسیح گفت: «با سخنانی که به شما گفتم پاک شده اید». او در دعای شفاعت خود می‌فرماید: «آنان را بوسیله راستی خود تقدیس نما، کلام تو راستی است» (یوحنا ۱۷: ۱۷).

۷ - رمز دعای پیروزمندانه در چیست؟

عیسی در جواب آنها گفت: «به خدا ایمان داشته باشید و یقین بدانید اگر کسی به این کوه بگوید: حرکت کن و به دریا پرتاب شو و شک و شبهه‌ای به دل راه ندهد بلکه ایمان داشته باشد که هر چه بگوید می‌شود، برای او چنان خواهد شد. بنابراین به شما می‌گویم: یقین بدانید، آنچه را که در دعا طلب می‌کنید، خواهید یافت و به شما داده خواهد شد» (مرقس ۱۱: ۲۲-۲۴). این سخنان خارق‌العاده ما را مطمئن می‌سازند که ایمان، رمز پیروزی در دعاست. خداوند دو شرط اساسی را که برای دعای پیروزمندانه ضروری می‌باشند به ما معرفی می‌نماید.

الف - اشتیاق قلبی

خداوند می‌فرماید: «شما مرا خواهید طلبید و مرا خواهید یافت، چون از صمیم قلب خواهان من بوده اید» (ارمیاء ۲۹: ۱۳). اشتیاق قلبی، روح دعا است. اگر اشتیاق ما ضعیف باشد، دعا نیز بهمان نسبت ضعیف می‌شود. یک ایماندار ممکن است که اشتیاق واقعی برای برکات روحانی داشته باشد، اما از

طرف دیگر آرزوهای دنیوی خود را در درجهٔ اول اهمیت قرار بدهد؛ چنین شخصی نباید انتظار قوت را در دعایش داشته باشد. زیرا در حکم خداوند امین نبوده که می فرماید: «شما قبل از هر چیز برای بدست آوردن پادشاهی خدا و انجام خواسته‌های او بکوشید، آن وقت همهٔ این چیزها نیز به شما داده خواهد شد» (متی ۶: ۳۳).

ب - ایمان

«یقین بدانید که آنچه را که در دعا طلب میکنید خواهید یافت». ما بوسیلهٔ ایمان به شناخت خدا می‌رسیم، بوسیلهٔ ایمان، عیسی خداوند را می‌پذیریم و بوسیلهٔ ایمان، در حیات پیروزمندانه زیست می‌کنیم. همچنین بوسیلهٔ ایمان در دعا بسر برده قوت می‌یابیم. ما احتیاج داریم که بیشتر مفهوم ایمان را بیاموزیم و بوسیلهٔ ایمان زندگی نموده و با ایمان دعا کنیم.

«به خدا ایمان داشته باشید». این جمله را خداوند هنگامیکه در مورد ایمان سخن میگفت بزبان آورد. ایمانی که کوهها را به حرکت در می‌آورد و خودِ خداوند، این ایمان را به پیروان خود در هر نسل و دوره‌ای می‌بخشد. با همین

ایمان بود که مسیحیان اولیه معجزات و کارهای خارق العاده ای انجام می دادند. بیماران را شفا داده و ارواح شریر را از اشخاص خارج می کردند. این معجزات کمتر از حرکت دادن کوهها نیست.

اگر ما در آرزوی این هستیم که زندگی مان وقف دعا و شفاعت برای دیگران شود و از شادی، قدرت و برکات الهی پر شویم، باید بیشتر معنی و مفهوم ایمان را یاد بگیریم. چون ایمان ما را با خدا مرتبط می سازد.

بوسیله ایمان است که ما جواب دعای خود را از خدا دریافت می کنیم، حتی قبل از اینکه آنرا با چشم خود ببینیم. ایمان نادیدنی ها را هم می بیند. شاید این عجیب بنظر آید اما اساس دعا همین است. برکات آسمانی و پاسخ خدا به دعا، پیش از اینکه با چشم دیده شوند، روحاً درک می گردند. ایمان این را ممکن می سازد و هر که در جستجوی خدا و پاسخ او باشد، این اطمینان را می یابد که هر چه درخواست کند خواهد یافت. همانطوریکه عیسی مسیح نیز می فرماید: «بخواید، به شما داده خواهد شد. بجوئید، پیدا خواهید کرد. بکوید، در به رویتان باز خواهد شد». مسیح فرمود: «یقین بدانید آنچه را که در دعا طلب می کنید خواهید یافت

و به شما داده خواهد شد». این سخنان به هر دعاکننده‌ای اطمینان می‌بخشد که پدر آسمانی دعاهایی را که با ایمان بیان می‌شوند، شنیده و پاسخ می‌دهد. پس با ایمان شروع نمایید حتی اگر ایمانتان ضعیف باشد. زندگی تازه خود را با دعا آغاز کنید و این اطمینان را کسب خواهید نمود که فیض را در مسیح یافته‌اید. این فیض، شما را قدم به قدم رهبری خواهد نمود تا در دعا امین بمانید. منتظر باشید تا روح القدس در قلبتان کار کند. خدا می‌فرماید: «قبل از آنکه بخوانند من جواب خواهم داد و پیش از آنکه سخن گویند من خواهم شنید» (اشعیاء ۶۵ : ۲۴). و خدا وعده خود را به انجام خواهد رسانید.

۸ - هدایت ما در دعا بعده کیست؟

در رساله به رومیان ۸ : ۲۶ می‌خوانیم «به همین طریق روح خدا در عین ضعف و ناتوانی، ما را یاری میکند؛ زیرا ما هنوز نمی‌دانیم چگونه باید دعا کنیم. اما خود روح خدا با ناله‌هایی که نمی‌توان بیان کرد برای ما شفاعت می‌کند». و نیز در رساله به افسسیان ۶ : ۱۸ می‌خوانیم «همه اینها را با دعا و مناجات انجام دهید. همیشه با هدایت روح القدس دعا کنید و پیوسته برای این منظور بیدار باشید و با پشتکار برای همه مقدسین دعا کنید».

روح القدس روح دعا، روح فیض و استغاثه است که در قلب ایمانداران ساکن می‌باشد. کتاب مقدس می‌گوید: «روح القدس مطابق خواست خدا برای مقدسین شفاعت می‌کند».

ماهیت دعا همان چیزی است که روح القدس ساکن در ما، بیان و اظهار میدارد. پس منتظر روح القدس بوده، به او اعتماد و ایمان داشته باشید. ناامیدی و شکست در دعا نتیجه عدم اطاعت ما از هدایت روح القدس است. دعای صحیح و پیروزمندانه بستگی به میزان پُری ما از روح القدس دارد.

۹ - در نام چه کسی باید دعا کرد؟

عیسی مسیح فرمود: «هر چه به نام من بخواهید آن را انجام خواهم داد تا پدر در پسر جلال یابد. اگر چیزی به نام من بخواهید آنرا انجام خواهم داد» (یوحنا ۱۴ : ۱۳ و ۱۴). مسیح از ما انتظار دارد تا کاملاً به قدرت نام او اتکا داشته باشیم. همان نامی که همه باید در مقابلش زانو بزنند، چون در نام او تمام دعاها مستجاب می‌شوند.

در این مورد حقیقتی را باید درک کنیم که دعا در نام مسیح به این معنی نیست که در ابتدا و انتهای دعای خود، نام او را بر زبان آوریم. بلکه منظور این است که ایماندار باید در روح مسیح و به شایستگی نام او دعای خود را بیان نماید.

این جمله و عبارت «اگر چیزی به نام من بخواهید آنرا انجام خواهم داد»، بدین معنی است که اگر دعا خطاب به خدای پدر است، مسیح در نام و قدرت خود، پاسخ خواهد داد. ایمانداران به نام عیسی مسیح دعا می‌کنند و او نیز در نام پدر عمل می‌کند.

در حقیقت وقتی شخصی ایمان می‌آورد در وهله اول، به شایستگی نام عیسی مسیح و شفاعت او فکر می‌کند که اساس

ایمان ما است. اما هنگامیکه در فیض و معرفت مسیح رشد نمود، وارد مرحله عمیق‌تری در اتحاد با مسیح می‌گردد. در نتیجه می‌آموزد که باید در روح مسیح و با نام او دعا نماید. عبارت دیگر بوسیله اتحاد با مسیح در طبیعت او مشارکت یافته و در نتیجه قدرت دعای او در ما ظاهر می‌شود.

او فرمود: «اگر در من بمانید و سخنان من در شما بماند هر چه می‌خواهید بطلبید که حاجت شما برآورده می‌شود». به این ترتیب هر ایمان‌داری که مسیح را در قلب خود دارد، می‌تواند از تمام قدرتی که در نام عیسی مسیح موجود است برخوردار شود. این موضوع برای ما عجیب نیست، چون عیسی مسیح به ما تعلیم داد که دعا در نام او باید مطابق نمونه ای باشد که خود او انجام داد و در یگانگی با او صورت پذیرد.

۱۰ - شفیع ما کیست؟

مسیح به ما تعلیم داد که چگونه باید دعا کرد و مفهوم دعا را در نام او با سخنان الهی‌اش درک نمودیم. اکنون باید نقش او را بعنوان شفیع و حامی‌مان در دعا بررسی نماییم.

عیسی آخرین سخنان خود را خطاب به شاگردانش، قبل از مصلوب شدن، با دعای شفاعت خاتمه داد. دعایی که تضمین کننده تمام کارهای او در گذشته بود. شفاعت مسیح برای خاصانش این بود که «من برای آنها دعا می‌کنم،... با قدرت نام خود، کسانی را که به من داده‌ای حفظ فرما. آنان را بوسیله‌ی راستی خود تقدیس نما» (یوحنا ۱۷: ۹ و ۱۱ و ۱۷).

بدون شک دعای فوق یک نمونه از عمل شفاعت عیسی مسیح در آسمان می‌باشد. با الهام از این حقیقت رسول خدا می‌گوید: «به این سبب او قادر است همه‌ی کسانی را که بوسیله‌ی او به حضور خدا می‌آیند، کاملاً و برای همیشه نجات بخشد، زیرا او تا به ابد زنده است و برای آنان شفاعت میکند» (عبرانیان ۷: ۲۵).

از این آیه می‌فهمیم که مسیح به عمل نجاتبخش خود، یعنی شفاعت در حضور خدای پدر، همانطور که بر زمین انجام میداد،

در آسمان نیز ادامه می‌دهد. فیض و برکات الهی که زندگی‌مان را مملو می‌سازند، تماماً از طریق حمایت و شفاعت مسیح، نصیب‌مان می‌شوند.

بدون شک، شفاعت مسیح نتیجه و ثمرهٔ پر جلال کفارهٔ او برای ما است. وقتی که او خود را بعنوان فدیۀ انسانها بر روی صلیب فدا کرد، تنها یک هدف داشت یعنی جلال یافتن خدا در نجات بشر و با شفاعت خود این هدف را تحقق بخشید. زیرا خدا در نجات یافتن گناهکار جلال می‌یابد و شخص نجات یافته نیز وسیله‌ای برای ستایش جلال خدا می‌گردد.

۱۱ - دعای مقبول چه شرایطی دارد؟

شرایط مسلّمی برای دعا وجود دارند تا نزد خدا قابل قبول باشد. عدم رعایت این شروط باعث بی‌ثمری دعا خواهد گردید. مهمترین این شرایط عبارتند از:

الف) دعا باید از قلب برخیزد. کلمات ظاهری در نزد خدایی که تفتیش کننده قلوب است ارزشی ندارند. دعایی که از صمیم قلب برنیاید مقبول خدا نبوده و آن را نخواهد پذیرفت.

ب) دعا باید با احترام کامل ادا شود، زیرا در دعا با خدایی گفتگو می‌نمائیم که قدوسیت و عظمت او بی حد بوده، دانای کل و قادر مطلق است. از آنجا که اراده خدا، اولین و مهمترین اصل در هر دین حقیقی است و نیز تمام کسانی که او را می‌شناسند، نام مقدسش را جلال داده و او را با احترامی که فرشتگان در آسمان برایش قائل هستند عبادت می‌کنند، ما نیز نباید با کلماتی خالی از احترام و تکریم در دعا به حضور او بیائیم.

ج) دعا باید با تواضع و فروتنی همراه باشد. ما باید خود را بخاطر شرارت و ناپاکی‌مان در حضور خدا نالایق ببینیم. ما باید

از مرد خدا ایوب یاد بگیریم، زمانی که او دست خود را به دهان گذاشت و گفت: «در خاک و خاکستر می‌نشینم و توبه می‌کنم» (ایوب ۴۲: ۶). و نیز مانند اشعیای نبی اعتراف کرده بگوئیم: «وای بر من که هلاک شده‌ام زیرا که مرد ناپاک لب هستم». (اشعیاء ۶: ۵). و یا مانند دعای آن باجگیر در معبد که دور ایستاده و جرأت نگاه کردن به آسمان را هم نداشت بلکه به سینه خود می‌زد و می‌گفت: «ای خدا، به من گناهکار ترحم کن» (لوقا ۱۸: ۱۳).

د) باید با روحیه تسلیم کامل به خدا، دعا کنیم. شخصی که خود را کاملاً به خدا تسلیم کرده، هر درخواستی دارد می‌گوید: «ای خداوند نه به اراده من بلکه به اراده تو». اگر کودکی می‌داند که مسائل و احتیاجاتش را باید به پدر جسمانی خود بسپارد، پس چقدر بیشتر ما باید خواسته‌ها و احتیاجاتمان را به پدر آسمانی خود بسپاریم آن پدری که میداند خیریت ما در چیست.

ه) باید با ایمان دعا کرد، زیرا فقط دعای با ایمان در حضور خدا مؤثر خواهد بود. انسان شکاک چیزی از خداوند نخواهد یافت. هر دعا کننده‌ای باید ایمان داشته باشد که:

۱ - خدا وجود دارد.

۲ - خدا قادر است که دعا را شنیده و به آن پاسخ بدهد.

- ۳ - خدا مایل است که جواب دعا را بدهد.
- ۴ - اگر دعا مطابق اراده خدا بوده و برای خیریت باشد، خدا نیز مطمئناً به آن پاسخ خواهد داد.
- ۵ - هدف دعا کننده باید جلال خدا باشد، نه جاه طلبی، حرص، طمع و نفع شخصی.
- ۶ - دعا باید در نام مسیح باشد، چون طبق کتاب مقدس تنها او واسطه و شفاعت کننده است.
- ۷ - دعا باید مطابق با اهداف و نقشه الهی باشد.

۱۲ - در روز چند بار باید دعا کرد؟

در کتاب تلمود یهودیان تأکید شده که بیش از سه بار در روز نباید دعا کرد؛ بطوریکه این تصور غلط پیش می‌آید که خدا از دعای بیش از این حد بیزار است. اما مسیح که از نزد خدا آمد، تعلیم داد که مردم باید همیشه دعا کنند و هرگز دلسرد نشوند (لوقا ۱۸ : ۱). البته منظور او این نبود که ما باید تمام بیست و چهار ساعت شبانه روز را زانو زده دعا کنیم، بلکه می‌خواست بگوید که نباید از دعا کردن خسته شویم.

هر چند که در کتاب مقدس تصریح نشده که چند بار در روز باید دعا کرد، اما مثالهای بسیاری از مردان دعا آورده شده است. دانیال نبی عادت داشت که صبح، ظهر و عصر دعا نماید. حضرت داود فرمود: «هر روز ترا هفت مرتبه تسبیح می‌خوانم برای داوریهای عدالت تو» (مزمور ۱۱۹ : ۱۶۴).

از انجیل می‌آموزیم که مسیح عادت داشت صبح زود به جای خلوتی رفته و به دعا بپردازد (مرقس ۱ : ۳۵). با توجه به زندگی مردان دعا، بیرون از متن کتاب مقدس، در می‌یابیم که غالباً ساعات اولیه روز قبل از آغاز کار روزانه، بهترین زمان

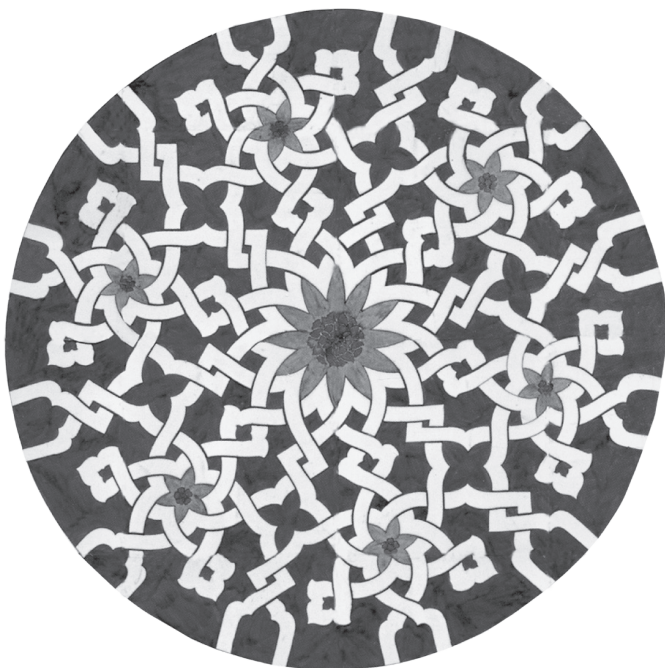
برای دعاست. بدون شک صبح زود بهترین وقت برای عبادت روحانی می‌باشد. یعنی ساعاتی که روح ما از نیروی فعال و آمادگی بیشتری برخوردار است. بهترین کار این است که بهترین ساعات وقت خود را در روز به خداوند تقدیم کنیم.

یکی از مقدسین گفته است: «صبح دروازهٔ روز است. بهتر است آن را بوسیلهٔ دعا محافظت نمائیم». دیگری گفته است: «هر صبح یکی از رشته‌هایی است که فعالیت‌های روزانه ما را به آن بسته‌اند، پس چه نیکوست که آن را با دعا محکمتر ببندیم».

طبق تعالیم انجیل مقدس، دعا کردن به زمانهای مخصوصی محدود نگشته، بلکه هر گاه میل و اشتیاق قلبی برای آن وجود داشته باشد می‌توان در هر زمانی دعا نمود. کسیکه تمامی دلش به خداوند پیوسته است با کمال میل دعا می‌کند و از انجام آن خسته و بیزار نمی‌گردد. دعای او شاید از نوع دعای پرستشی نبوده، اما باز می‌تواند عملی در جهت جلال خدا باشد. بطوریکه از کلام خدا آموختیم، دعا یک حالت است نه یک قالب و فرم مخصوص. دعا بیشتر روح است تا اینکه کلمات باشد و بیش از آنکه یک وظیفه مذهبی باشد، مشارکت با خدا در محبت است.

درست است که مسیح به شاگردان خود الگوی زنده‌ای را از

دعا تعلیم داد، اما این الگو، قالبی نیست که هر دعایی در آن قرار گرفته و بصورت غیر قابل تغییر درآید. او می‌خواست که این نمونه و الگو نقطه شروع برای دعای ما باشد تا از این نقطه رشد نموده و گسترش یابد. وقتی که این دعا را بعنوان نمونه به شاگردان تعلیم می‌داد، فرمود: «شما اینطور دعا کنید» یعنی دعای در روح.

آزمون

دوست گرامی، بعد از مطالعه این کتابچه به سؤالات ذیل با دقت جواب دهید. اگر از ۱۲ سؤال ۹ جواب شما صحیح باشند، کتاب دیگری بعنوان هدیه برای شما ارسال خواهیم نمود.

سؤالات:

- ۱ - آیا دعا یک تمایل درونی بشر است و یا عملی به منظور رفع احتیاجات شخصی؟
- ۲- دعا چیست و مفهوم آن چه می باشد؟
- ۳ - حالت درونی ما در هنگام دعا چگونه باید باشد؟
- ۴- چه مقدار باید دعا کرد؟
- ۵ - کجا باید دعا کنیم؟
- ۶- دعا در چه شرایطی مستجاب خواهد شد؟
- ۷- رمز دعای مؤثر و پیروزمندانه در چیست؟
- ۸- به چه دلیلی دعا بی جواب می ماند؟

۹- دعا در نام مسیح چه معنایی دارد؟

۱۰- خدمت مسیح در آسمان چیست؟

۱۱- هر شخصی هنگام دعا باید به چه حقایقی ایمان داشته باشد؟

۱۲- چگونه می‌توانیم بر تنبلی خود در دعا غلبه کنیم؟

لطفاً فراموش نکنید که نام، نام خانوادگی و آدرس کامل خود را در زیر ورقه پاسخ به سؤالات آزمون بنویسید. اگر سوالی دارید می‌توانید از ورقه جداگانه برای این منظور استفاده کنید. لطفاً هیچ علامت یا نوشته دیگری بر روی ورقه پاسخ به سؤالات آزمون ننویسید.

ما در انتظار پاسخهای شما هستیم.

نشانی ما به شرح ذیل است:

Call of Hope • P.O.Box 10 08 27 • 70007 Stuttgart • Germany
